

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
Stadhuis Rotterdam
Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam

Rotterdam, 13 januari 2025

Schriftelijke vragen ter schriftelijke beantwoording

Betreft: Gevolgen stopzetten rechtszaak subsidiefraude

Geacht college,

In februari van vorig jaar kondigde het OM na jaren van onderzoek aan dat het zou overgaan tot vervolging van drie personen op verdenking van fraude met subsidiegeld van de gemeente Rotterdam in de periode tussen 2010 en 2018. Het ging om drie mannen die zich bezig zeiden te houden met deradicaliseringscursussen. In de praktijk werd geld via allerlei schimmige constructies, van het toenmalige PBR tot stichting Attanmia, weggesluisd naar hun eigen zakken, onder meer in de vorm van een kaasfabriek in Marokko. Leefbaar Rotterdam is al ruim tien jaar met dit dossier bezig, heeft er talloze vragen over gesteld en debatten over aangevraagd en stuitte daarbij doorlopend op desinteresse en ontkenningen bij een groot deel van de raad en de burgemeester. Tot in 2018 de drie betreffende personen werden opgepakt op verdenking van de fraude en de gemeente Rotterdam de subsidie aan Attanmia stopzette. In februari vorig jaar kondigde het OM dan eindelijk aan tot vervolging over te gaan. Hierop vroegen wij een regeling van werkzaamheden plus een reactie van de burgemeester ten behoeve van dit debat aan. Dit commissiedebat staat gepland op 23 januari aanstaande in de commissie BOFV. Vorige maand, december 2024, liet het OM echter weten dat de rechtszaak is stopgezet door middel van strafbeschikkingen met de drie vervolgte personen. Naar aanleiding van dit besluit en de reactie van de gemeente in een recent NRC-artikel over deze kwestie¹ heb ik ter voorbereiding op dit commissiedebat de volgende vragen, met het verzoek of deze voorafgaand aan het debat beantwoord kunnen worden.

1. Is de gemeente als betrokken partij vooraf door het OM op de hoogte gesteld van het voornemen om deze zaak te beëindigen middels strafbeschikkingen, met als gevolg dat de zaak niet meer inhoudelijk behandeld zou worden? Zo nee, wat vindt u hiervan? Zo ja, heeft u kenbaar gemaakt dat het in het belang van de gemeente Rotterdam is om de zaak wél door te zetten, onder andere met het oog op het verkrijgen van inzicht in alle opgetuigde fraudeconstructies?
2. Deelt u de conclusie van o.a. het OM en de voormalig directeur van de Rotterdamse Rekenkamer dat deze fraude zich kenmerkt door een doelbewust ondoorzichtig opgetuigd web van diverse stichtingen met overlap, papieren en personele schijnconstructies en valse facturen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, deelt u de mening dat het cruciaal is dat, ondanks het beëindigen van de rechtszaak, dit hele netwerk van personen en organisaties van A tot Z glashelder in kaart is om o.a. te voorkomen dat in de toekomst nog geld naar direct en indirect betrokkenen kan vloeien?
3. Wat heeft de gemeente de afgelopen jaren gedaan om dit te bewerkstelligen, onder andere naar aanleiding van het voortzetten van activiteiten door Attanmia na het beëindigen van de subsidie met een aantal andere organisaties?² En wat gaat u naar

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2025/01/11/hoe-in-marokko-een-kaasfabriek-werd-opgezet-met-nederlandse-subsidies-voor-deradicalisering-het-lijkt-een-grote-misleiding-a4879255>

² <https://www.pzc.nl/rotterdam/omstreden-stichting-attanmia-weer-actief-a8e9acdb/>

aanleiding van het stoppen van de rechtszaak doen om dit indien nodig verder in kaart te krijgen?

4. Garandeert u dat sinds het stopzetten van de subsidie aan Attanmia in 2018 op geen enkele wijze sprake meer geweest is van directe of indirecte subsidiëring van personen of organisaties die bij deze fraudezaak betrokken zijn?
5. Houdt het beëindigen van de rechtszaak met strafbeschikkingen iets in voor de mogelijkheid van de gemeente om op grond van de Algemene wet bestuursrecht en de subsidieverordening partijen gedurende een specifieke periode uit te sluiten van opdrachten en nieuwe of reeds lopende subsidieaanvragen te weigeren en/of te herzien?³ Zo ja, wat? Zo nee, gaat u maximaal gebruik maken van deze mogelijkheden?
6. Hoe is het mogelijk dat de gemeente tegenover het NRC laat weten niets te weten over de fraudezaak en dat de gemeente “niet geïnformeerd [is] over bij welke organisaties en subsidiestromen de frauduleuze handelingen hebben plaatsgevonden”, terwijl dit dossier al bijna vijftien jaar loopt, ruim tien jaar bekend is bij de gemeente en er talloze vragen over zijn gesteld, brieven over zijn gestuurd en debatten over zijn gevoerd?
7. Gaat u alsnog bij het OM naar deze zaak informeren? Zo nee, waarom niet?
8. Klopt het dat de gemeente niet meer kan worden gecompenseerd als slachtoffer voor de fraude omdat de termijn daarvoor verstreken is, zoals in NRC wordt gemeld? Zo ja, wanneer is deze termijn verlopen en welke pogingen heeft de gemeente gedaan om binnen die termijn gecompenseerd te worden?
9. Zijn er andere (bijvoorbeeld privaatrechtelijke) routes om alsnog geld terug te halen bij de fraudeurs? Zo ja, welke en bent u bereid hier zo snel mogelijk werk van te maken?
10. Voor welk totaalbedrag is de gemeente gedupeerd door deze fraude?
11. Waarom is na het debat in 2018, waarin Tanya Hoogwerf namens Leefbaar Rotterdam vroeg of de in het artikel genoemde ambtenaar betrokken was bij het onderzoek naar subsidiefraude, nooit meer aan de raad gemeld dat dit -in tegenstelling tot het antwoord van de burgemeester in het debat- wel degelijk het geval was?
12. Heeft de ambtenaar niet bij de gemeente c.q. de burgemeester gemeld dat hij opgeroepen was voor een politieverhoor over de subsidiefraude, wetende dat de burgemeester kort ervoor nog aan de raad gemeld had de ambtenaar helemaal niets met deze zaak te maken had? Indien hij dit niet gemeld heeft, deelt u dan de conclusie dat dit onaanvaardbaar is? Indien hij het wel heeft gemeld, waarom is aantoonbaar onjuiste informatie richting de raad dan niet rechtgezet?
13. Wat is uw reactie op het oordeel van de voormalig directeur van de Rekenkamer en integriteitsexpert Van Eijbergen, die in het NRC-artikel aangeven dat de betreffende ambtenaar niet betrokken had mogen zijn bij het verstrekken van subsidies aan personen waaraan hij tevens een privélening had verstrekt en dat dit de schijn van belangenverstrengeling wekt? Welke conclusies verbindt u hieraan?

Met vriendelijke groet,

Simon Ceulemans

³ <https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Reports/Document/12cedb36-2ecc-460a-b485-031e06b528bb?documentId=d5112ea7-ab77-405b-8d96-ce5689cc4a81>